

kruga i znanih požeških ličnosti. Jedna očuvana mrtva priroda upućuje na zaključak da je slikao i druge motive. Njegova paleta u osnovi ima zemljani ton, a oko 1886. postaje šarena (*Portret Svetozara Kuševića*). Za II. svj. r. u Šidu je propao veći dio Pošina opusa; očuvana se djela nalaze u Muzeju Požeške kotline te u požeškim i zagrebačkim priv. zbirkama. Izložba njegovih slika održana je u Požegi 1977.

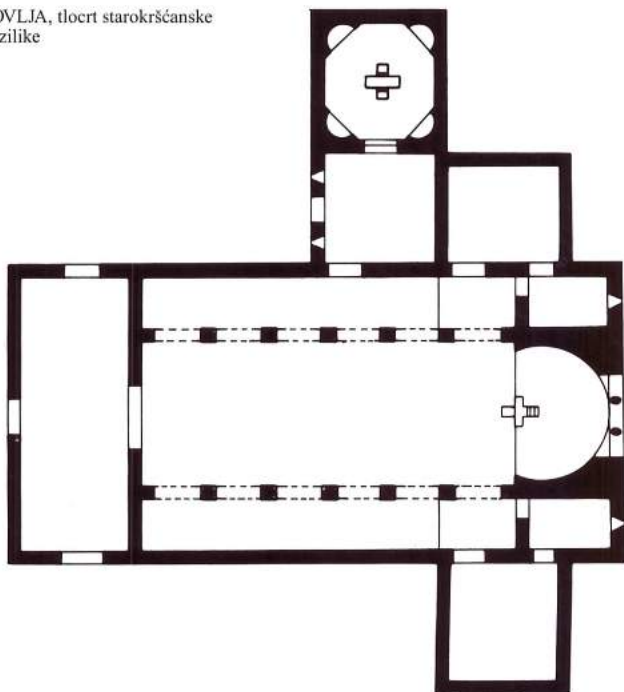
LIT.: Slikarstvo XIX. stoljeća u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1961. — M. Peić, Hrvatski umjetnici, Zagreb 1968. — E. Geber, Gustav Poša (katalog), Požega 1977. — Ž. Ču.

POTOČNJAK, Vladimir, arhitekt (Novi Vinodolski, 17. I. 1904 — Zagreb, 16. V. 1962). Diplomirao arhitekturu na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1926. Radio u Parizu kod A. Loosa i u Frankfurtu/M kod E. Maya, 1928—30. u Zagrebu kod H. Ehrlicha, a poslije samostalno. Bio je odlučan zagovornik moderne arhitekture, a u svojem je radu nastojao povezati lokalnu tradiciju s novim arhit. nazorima. U razdoblju između dva rata projektirao je kupalište i nekoliko vila u Novome Vinodolskom te desetak obiteljskih kuća u primorju, Petrinji i Zagrebu (vlastita drvena kuća), stambene zgrade u Zagrebu i Osijeku, a 1936—39. tvornicu aluminija u Lozovcu kraj Šibenika te više tvorničkih upravnih i stambenih zgrada. Sudjelovao je na više natječajima: stambeno naselje u Zlynu (Češka), željezničarsko stambeno naselje u Sarajevu (1936), hipotekarna banka u Novome Sadu (1938), Etnografski muzej u Beogradu (1938). Poslije 1945. bavio se pitanjima tipizacije i standardizacije u građevinarstvu. U zajednici s A. Urlichom i Z. Neumannom dobiva 1947. prvu nagradu na natječaju za zgradu Predsjedništva vlade u Beogradu. Projektirao je u suradnji s drugim autorima više stambenih zgrada u Zagrebu i Karlovcu, školu u Križevcima te industrijske zgrade u Veloj Luci, Prviću (tvornica sardina), Raši (pogon separacije) i Puli (tvornica laboratorijskoga stakla). Izveo je unutrašnje uređenje zgrade Sabora u Zagrebu. Bavio se publicističkim radom, a 1939. objavio je prvi stručni prikaz moderne hrv. arhitekture. Preveo je kapitalno djelo E. Neuferta *Bauordnungslehre* (Beograd 1952).

BIBL.: O arhitektonskim natječajima kod nas, Građevinski vjesnik, 1938, 3; Arhitektura u Hrvatskoj 1888—1938, ibid., 1939, 4—5.

LIT.: T. Premrl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Arhitektura, 1976, 156—157. — Isti, Pobjeda moderne, ibid. — Z. Vrkljan, Dipl. ing. arh. Vladimir Potočnjak, ČIP, 1977, 6. — T. Premrl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989. — Z. Vrkljan, Sjećanja, T. Pl.

POVLJA, tlocrt starokršćanske bazilike

POTOČNJAK, Vlado, slikar (Struga kraj Ludbrega, 11. VIII. 1924). Slikao figuralne kompozicije (*Mesopust*, 1954); nakon 1960. opredjeljuje se za strukturalno-asocijativni izraz (ciklus *Kamen i more*). U novijem razdoblju radi dekorativne reljefe u drvu, slika motive iz djetinjstva i rata. Ilustrirao je pjesme S. Quasimoda, D. Gervaisa, M. Balote, Z. Črnje. — Samostalno je izlagao u Slavonskome Brodu, Samoboru, Varaždinu, Rijeci, Beogradu, Ljubljani, Bakru, Opatiji, Ferrari, Bologni, Modeni, Vareseu i Faenzi.

G. POŠA, *Ženski portret*. Zagreb, Moderna galerija

LIT.: Z. Kolacio, Slike Vlade Potočnjaka, Novi list, 20. II. 1954. — B. Vižintin, Potočnjak, kamen i more (katalog), Beograd 1960. — R. Matejčić, L. Rubboli i V. Ekl, La poesia di Quasimodo interpretata del pittore Potočnjak (katalog), Como 1970. — B. Lukić, Vlado Potočnjak 1941—1971 (katalog), Bakar 1971. — V. Ekl, Vladimir Potočnjak, Rijeka 1984. — Ž. Sa.

POVIJEST UMJETNOSTI → ZNANOST O UMJETNOSTI

POVLJA, selo na otoku Braču. Iz starokršč. su doba očuvani dijelovi bazilike koja je dijelom očuvana do krova; osobito se ističe apsidni dio s trodijelnim prozorom na stupice. Osmerokutna krstionica s kupolom danas je sastavni dio župne crkve. Bazilika i krstionica datiraju se u V—VI. st. U krstionici su djelomično očuvane i freske iz istoga doba. Krstionicu su u XII. st. benediktinci pretvorili u crkvu, a u XVIII. i XIX. st. dodani su brodovi i kapele. Od benediktinske su crkve očuvani nadvratnik (danas u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu) s natpisom majstora Radonje iz XII. st. i *Povaljska listina*, napisana zapadnoćirilskim pismom iz 1250. Uz crkvu su dijelovi samostana i obrambena kula, popravljena 1551. i 1559.

LIT.: I. Ostojić, Benediktinska opatija u Povljima na otoku Braču, Split 1934. — Isti, Starokršćanska bazilika i rimski spomenici u Povljima na Braču, Prilozi — Dalmacija, 1960.

V. POTOČNJAK, *Kamen i more*

